

Ultreia 63

november 2016

In deze Ultreia

- Najaarsbijeenkomst
- Camino Academie
- Werkgroep Hospitaleren
- Kleine herbergen
- Nieuws uit de webwinkel
- Oude waarden
- Kafarnaüm
- Huiskamer
- Salida
- Colofon

Van de redactie

Een oude Nokia had ik bij me op mijn eerste camino, zo'n langwerpig kleintje. Hij paste precies in een voorzakje van mijn rugzak. Ik belde af en toe met thuis, stuurde eens een sms naar moeder en die wekker was niet echt nodig in herbergen waar ik ruim voor de ingestelde tijd gewekt werd door hoofdlampen en semi-gefluisterde conversaties van medepelgrims.

Daarna kocht ik mijn eerste smartphone: een prachtig schermpje en jee, wat maakte die mooie foto's. Dat fototoestelletje hoefde dus niet meer mee. Ik begon een tocht in Pamplona, en op de eerste avond lag ik in de herberg Jesus y Maria voorzien van een uitstekende wifi-verbinding in bed naar De Wereld Draait Door te kijken; gewoon omdat het kon; de techniek staat toch voor niets! De volgende dag realiseerde ik me dat ik in plaats van door de stad te struinen of een praatje met andere wandelaars te maken, tv had liggen kijken als op een doorsnee avond thuis...

In de jaren daarna werd de mobiel echter een trouwe metgezel tijdens tochten. Hij is zo handig en veelzijdig: via gps op mijn telefoon vind ik de route, ik heb bestandjes met adressen voor onderdak, ik maak foto's, ik houd contact met medepelgrims en mensen thuis via facebook en whatsapp, via skype laat ik zien hoe mooi het is op de plek waar ik ben, ik lees mijn mail, en in een ernstig geval van 'bedstress' boek ik alvast online een herberg. Onmisbaar toch?

Ik vraag vaak om de wificode, en ik bevind mij vaak in het gezelschap van leuke mensen die allemaal met hun eigen fancy schermpje bezig zijn. Is het wel en wee van mensen thuis zo interessant om bij te houden? Kwam ik hier niet juist om wég te zijn? Is het echt nodig om altijd te weten dat ik op de juiste weg zit? Kortom: levert deze mobiel naast gemak ook niet heel veel onrust op? En heb ik echt zoveel 'gemak' nodig tijdens het lopen?

Mijn nieuwste plan is om de Camino sin Movil te gaan lopen: een nieuwe route, waarbij ik gele pijlen volg, met een ouderwets routeboekje en een beltelefoon in de rugzak. Zijn die oude Nokia's nog ergens te krijgen?

Ria Meinema

Najaarsbijeenkomst in Eindhoven

Bijna zevenhonderd leden verzamelden zich zaterdag 12 november in het auditorium van de Technische Universiteit in Eindhoven voor de landelijke najaarsbijeenkomst van het Genootschap. Na het openingswoord van Johannes Bellemakers van de organiserende regio kwamen tijdens de lezingen en presentaties in de collegezalen de fysieke, de technische en de filosofische aspecten van de camino uitgebreid aan de orde. In de Algemene Ledenvergadering werd het beleidsplan voor de komende jaren goedgekeurd. Daarnaast waren er de stadwandelingen, een uitgebreide markt met informatie, een heuse Tuna die de sfeer met Spaanse muziek verhoogde en een gezellig café Saint Jacques na afloop. Een gevarieerde en inspirerende dag die bijzonder aangenaam en vlekkeloos verliep: met dank aan de vrijwilligers van de regio Zuidoost Brabant!

Het Bestuur presenteert het nieuwe Beleidsplan in de ALV.

Cees Maas, ethicus en filosoof, reflecteert vanuit ethisch/filosofisch perspectief, en met de nodige humoristische kanttekeningen op de redenen voor een pelgrimstocht.

De vrijwilligers van de Ledenservice van het Genootschap: altijd present om informatie te verschaffen.

'Wat je thuislaat is mooi meegenomen', presentatie over de camino-uitrusting van Joke Tolsma in een volle collegezaal.

Camino Academie

Onderzoekers gezocht

De Camino Academie wil graag in contact komen met leden van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob die onderzoek doen naar onderwerpen die betrekking hebben op het pelgrimeren. De Camino Academie is een platform voor wetenschappers en pelgrims met een gedeelde belangstelling voor het fenomeen pelgrimage. Naast onderzoekers vanuit een academische setting willen we daarvoor ook contact leggen met mensen die vanuit hun persoonlijke belangstelling onderzoek doen naar het pelgrimeren. De onderwerpen die hiervoor in aanmerking komen zijn breed; cultuurhistorie, spiritualiteit, maar ook andere invalshoeken komen in aanmerking. Herken je jezelf in dit profiel, meld je dan aan via een mail aan caminoacademie@gmail.com. Vermeld daarin ook naar welke onderwerpen je momenteel onderzoek doet of in het verleden gedaan hebt.

Expertmeeting Onderweg met een missie - 24 november

Aanstaande donderdag, 24 november, organiseert de Camino Academie de expertmeeting 'Onderweg met een missie', over pelgrimstochten voor goede doelen.

Doelgroep: alle geïnteresseerden.

Tijd en locatie: 13.00-16.45 uur, Janskerk, Utrecht.

Op de website van de Camino Academie vind je [meer informatie over het programma, de agenda van de bijeenkomst](#) en de wijze van aanmelden.

*Namens de Camino Academie,
Bart Simmelink*

Werkgroep Hospitaleren zoekt nieuwe leden

De Werkgroep Hospitaleren informeert leden die op zoek zijn naar een plek om twee weken vrijwillig te werken in de kleinere pelgrimsherbergen in Duits-, Frans- en Spaanstalig Europa. De werkgroep heeft momenteel plaats voor een aantal nieuwe leden.

Taken van de werkgroepleden bestaan uit het actueel houden van de website, het beantwoorden van vragen per mail over hospitaleermogelijkheden, het bemensen van de kraam van de werkgroep op infomarkten van het Genootschap, het organiseren van workshops tijdens bijeenkomsten en het organiseren van een informatiedag en cursus voor aspirant-hospitalero's.

Het is handig als je basale kennis van een of meer buitenlandse talen hebt. Qua tijdsinvestering gaat het om een gerichte, maar onregelmatige inzet van enkele uren per maand. Afgezien van de informatiemarkten is de dienstverlening voornamelijk digitaal. Er wordt bij voorkeur niet meer dan drie keer per jaar vergaderd.

Voor meer informatie over de werkgroep, de hospitaleermogelijkheden en de organisaties waar de werkgroep contact mee heeft kun je [onze pagina's](#) op de website bekijken. Interesse? Stuur een mailtje naar wg.hospitaleren@santiago.nl met een korte motivatie en je telefoonnummer.

*Namens de Werkgroep Hospitaleren,
Jan Willem van der Valk*

Hospitaleren in kleine herbergen

Naast het bemensen van de grote herberg in Roncesvalles wijst het Genootschap ook Nederlandse vrijwilligers de weg naar kleinere herbergen. In mei werkte Lies Wondergem met haar vriend in een gite in Frankrijk. Anne Asselman en Leonie van Staveren hospitaleerden deze zomer in maar liefst drie albergues in Noord-Spanje. Hieronder doen ze kort verslag.

Lies Wondergem koos bewust voor de kleine herberg van Périgueux, een stad in de Dordogne aan de Via Lemovicensis. *'Via de werkgroep Hospitaleren van het Genootschap kwamen we terecht op de website van de organisatie die deze herberg beheert. We kozen voor een kleine gite, omdat we dachten dat het werken in een grote herberg te zwaar voor ons zou zijn. Aanmelden ging heel simpel via een kalender op de website: wij vermeldden dat we zowel fiets- als wandelervaring op de camino hadden en kregen toen een 'd'Accord' uit Frankrijk terug.*

De herberg van Périgueux is mooi geoutilleerd en is gelegen op de tweede verdieping van een oud gebouw. Met maximaal acht pelgrims hadden we ruimschoots de gelegenheid om hen te

ontvangen met een kopje koffie of thee. Als wij 's avonds een aperitief dronken waren er altijd wel een paar mensen die ook een glaasje meedronken, en dan kwamen de verhalen los. De meeste pelgrims waren Frans, en we spraken dus veel Frans. Vooral aan de telefoon was dat niet altijd even simpel.

We ontvingen veel leuke mensen; zo was daar de Franse pelgrim van 79 die al pelgrimsroutes loopt vanaf 1963, en die een kilo aan credentials bij zich had, en de Duitser op een damesfiets zonder versnellingen die bij ons zijn zakmes en een fles wijn uit de Elzas achterliet. Het was een bijzondere ervaring om de camino niet als pelgrim, maar als hospitaalier mee te maken.

Anne Asselman en Leonie van Staveren werkten in de emblematische herberg bij de ruïnes van het klooster van San Anton, in de herberg van de zusters in Carrion de los Condes (beide gelegen op de Camino Francés), en in de dit jaar nieuw geopende herberg in Grado op de Camino Primitivo. *'Omdat we zelf graag een herberg willen openen, leek het ons een goed idee om in verschillende herbergen als vrijwilligers aan de slag te gaan. Voornamelijk in kleinere herbergen omdat die waarschijnlijk meer raakvlakken hebben met onze droom: kleinschalig, persoonlijk contact, een gezamenlijk diner etc.*

We hebben genoten van de kleinschaligheid van de herbergen. Naast de dagelijkse werkzaamheden was er echt tijd voor persoonlijk contact en gesprekken met de pelgrims.

San Anton is een soort magische plek. Dat trekt veel mensen aan: pelgrims, maar ook toeristen die per bus reizen komen een kijkje nemen. Uiteraard zijn ook zij van harte welkom om de ruïnes te bekijken, maar voor ons is het vermoeiend om je onderdeel te voelen van een toeristische attractie, en het is dan moeilijk om de privacy van de pelgrims te waarborgen.

Aan deze zomer hebben we bergen anekdotes overgehouden. De meesten erg positief en om sommige andere kunnen we inmiddels ook lachen. In Grado bijvoorbeeld slapen de zestien pelgrims op één zaal. Meestal gaat dat uitstekend en zijn mensen erg aardig voor elkaar. Op een avond hoorden we echter ineens rond tien uur een hoop geschreeuw. We dachten eerst dat het van buiten kwam, maar het bleek het toch echt uit de slaapzaal afkomstig te zijn. Toen we gingen kijken was het licht aan, de pelgrims waren uit bed en stonden in hun eigen taal tegen elkaar te schreeuwen, in het Spaans, Frans en het Nederlands. Waarom het ging? Ze konden het niet eens worden over welke ramen er dicht en welke ramen er open moesten blijven die

nacht. Uiteindelijk hebben we het tot een compromis gebracht en is iedereen - sommigen met een extra dekentje – gaan slapen.

Wij kijken met veel plezier op deze periode terug. Het heeft onze droom van een eigen herberg alleen maar versterkt en ons extra energie gegeven.'

Ook zin gekregen om te gaan hospitaleren? Kijk op [de pagina's](#) van de Werkgroep Hospitaleren wat het inhoudt, hoe je dit aanpakt en wat de mogelijkheden zijn.

Nieuws uit de webwinkel

St. Jacobs fietsroute – deel 3 weer leverbaar!

Na lang wachten is nu de nieuwe herziene editie van deel 3 uit de serie fietsrouteboekjes van Clemens Sweerman verschenen. De gids beschrijft de meest gebruikte fietsroute vanaf de Pyreneeën naar Santiago, en tevens een route via de Camino Antiqua terug. Het boekje is verder voorzien van duidelijk kaartmateriaal, achtergrondinformatie over Sint Jacob en de omgeving en geeft een overzicht van onderdakadressen.

Prijs: € 22,50 euro voor leden, te bestellen via de [webwinkel](#).

Terugkeer naar oude waarden en de Camino Francés BV

De nieuwswebsite van de Universiteit van Tilburg publiceerde deze week een interview met Suzanne van der Beek, promovenda en bestuurslid van het NGSJ over de opkomst van de camino.

‘Tegenwoordig spreekt de camino met name aan omdat het een soort tegengeluid is tegen moderne tendensen waar veel mensen nu kritisch over zijn. De camino maakt een terugkeer mogelijk naar ‘oude’ waarden zoals zorg voor elkaar, rust en bezinning. Het is voor veel mensen een manier om los te komen van het snelle, vluchtige leven’.

Lees het hele artikel [hier](#).

Een heel ander geluid over de hedendaagse camino horen we van Paco Nadal, reisjournalist en auteur van een aantal bekende caminogidsen.

De Spaanse krant El Pais publiceerde onlangs zijn artikel over de toenemende commercialisering van de Camino Francés. Vanaf zijn eerste reis naar Santiago in 1994 tot dit jaar steeg het aantal herbergen op de route van 70 naar 400. Van de authentieke gastvrijheid voor pelgrims is volgens Nadal in deze commerciële herbergen en de vele nieuwe bars en

restaurants niet veel meer terug te vinden. Ook de pelgrim zelf is volgens Nadal veranderd. De pelgrims eist meer, en is minder dankbaar voor wat hem aangeboden wordt, zo stelt hij. Lees het artikel – eventueel met behulp van een vertaalmachine – over de veranderende camino en de veranderende pelgrim [hier](#).

Pelgrimshoeve Kafarnaüm

Midwinterwandeling 2016

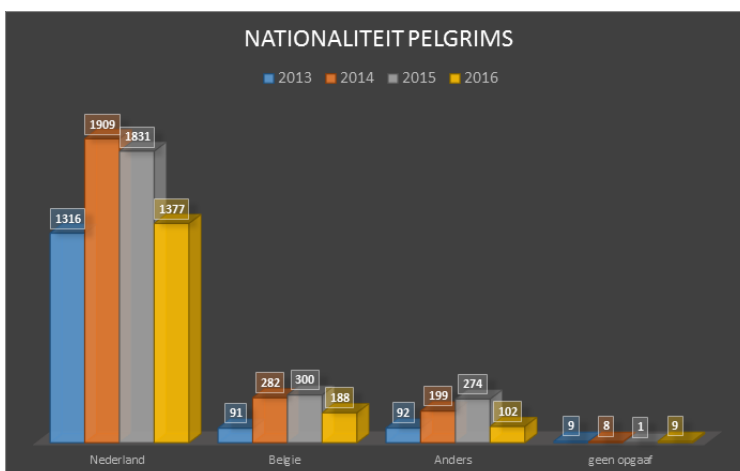
Op donderdag 29 december organiseert Pelgrimshoeve Kafarnaüm een midwinterwandeling met als thema 'de pelgrimstocht als metafoor voor het leven'. De wandeling start en eindigt bij de pelgrimshoeve en voert ons door de Brabantse Kempen. De wandeling is bedoeld voor iedereen die de camino heeft ondernomen of van plan is dat te gaan doen.

Datum en tijd: 29 december, aankomst tussen 10.00 en 10.30 uur. Kosten: € 6,50, ter plekke contant te betalen (incl. koffie, thee, soep). Inschrijving (voor 20 december): per mail naar winterwandelingvessem@gmail.com. Adres: Pelgrimshoeve Kafarnaüm, Servatiusstraat 11, 5512 AJ Vessem. Zie voor meer informatie de [website](#).

Vorbereidingsweekenden pelgrimstocht

Vind je het leuk om andere mensen te ontmoeten die ook van plan zijn te voet of met de fiets naar Santiago de Compostela of andere pelgrimsplaatsen te gaan? Dan ben je van harte welkom tijdens een voorbereidingsweekend in Vessem. Naast ontmoeting komen in het programma ook veel praktische zaken aan de orde en wordt er aandacht besteed aan de mentale voorbereiding. De begeleiding bestaat uit twee ervaren vrijwilligers.

De weekenden beginnen op vrijdag 16.00 uur en duren tot zaterdag 16.00 uur. Data: 25/26 november, 13/14 januari, 27/28 januari, 10/11 februari en 10/11 maart. Kosten: 55 euro (overnachting en maaltijden). Inschrijving: per mail naar pelgrimsweekenden@gmail.com. Zie voor meer informatie de [website](#).

Huiskamer 2016

Op 21 oktober is de Huiskamer van de Lage Landen in Santiago weer gesloten.

Vrijwilligers in de Huiskamer ontvingen dit jaar 1674 pelgrims: 1377 Nederlanders en 188 Belgen; de overige kwamen uit diverse andere landen.

berichten en weetjes

Heilige Deur dicht

Het Jubeljaar van Barmhartigheid is voorbij. Daarom is – elf maanden na de opening – de Heilige Deur van de kathedraal in Santiago op zondag 13 november weer gesloten door aartsbisschop Julian Barrio.

Wie dit jaar niet de deur passeerde, moet even geduld hebben tot deze weer geopend wordt: dat zal zijn in 2021, het volgende Heilige Jaar van Jacobus.

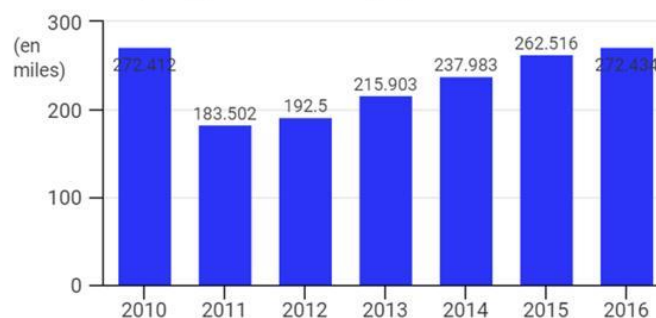
Bron: [El Correo Gallego](#)

Record weer gebroken

Op zaterdag 12 november stond de teller van het pelgrimsbureau in Santiago op 272.434 aankomende pelgrims. Dat betekent dat op deze dag het recordaantal van 272.412 uit het Heilige Jaar 2010 overtroffen werd. ABC Galicia verklaart de immer groeiende aantrekkingskracht van de camino met de vele buitenlandse actieve Jacobusverenigingen in onder andere Frankrijk en Italië, en de boeken en films over de camino, zoals de boeken van de Duitse Hape Kerkeling en de Koreaanse Kim Hyo Sun, en de Amerikaanse film *The Way* met Martin Sheen. Voor het volgende Heilige Jaar 2021 wordt het aantal pelgrims al geschat op maar liefst 464.000.

Bron: [ABC Galicia](#)

Número de peregrinos a Santiago por año

Lijst winterherbergen

Wie opziet tegen een drukke Camino Francés, en niet bang is voor kou, kan een tocht in de winter ondernemen. Op [deze website](#) wordt vanaf november een handige lijst bijgehouden met welke herbergen er in de winter op de Camino Francés geopend zijn. De lijst wordt regelmatig bijgewerkt.

Gids Via de la Plata

Via deze [link](#) is een onlangs bijgewerkte gratis gids van de Via de la Plata te downloaden. De site vraagt om een mailadres en vervolgens krijg je een link om de pdf te downloaden. De gids bevat geen kaartmateriaal, maar geeft een routebeschrijving van Sevilla naar Salamanca en informatie over de onderkomens onderweg.

De rolkofferpilgrim - tekening: Rein van Uden

Colofon

Ultreia is een uitgave van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Voor meer informatie en nieuws zie de website van het Genootschap: www.santiago.nl. Nieuwtjes en activiteiten van het Genootschap vind je ook op onze [facebookpagina](#). Tips en ervaringen met andere pelgrims uitwisselen kan als je lid wordt van onze [facebookgroep](#).

Redactie: Ria Meinema
Redactieadviseur: Suzanne van der Beek
Verzending: Han Lasance

De volgende Ultréia verschijnt medio december 2016.
Wij zien uw kopij graag voor 3 december tegemoet via ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur

Ultréia wil attenderen op allerlei aan de camino gerelateerde zaken en streeft naar korte berichten. Kopij (maximaal 300 woorden) graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder opmaak, zoals inspringen, vetgedrukt, onderstreept of met kaders. Met een foto of illustratie bij het artikel zijn we ook altijd blij.

Activiteiten van derden

In Ultréia is ook plaats voor de aankondiging van activiteiten van derden. Opname in Ultréia betekent echter niet dat het Genootschap garant staat voor de kwaliteit ervan.

